

HÁRMASS-KÖRÖS

HITBUZGALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI FOLYÓIRAT

Előfizetési ár: negyedévre 30 fillér.

Megjelenik minden hónap 15-én.

Felelős szerkesztő:
WALTHIER GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Endrőd, Széchenyi u. 2 sz.

Hirdetéseket

kedvezményes feltételek mellett közlünk.

A NEMZET TANITÓMESTERE

gróf Teleky Pál miniszterelnök Losoncon elmondott beszédében nagyon tanulságos dolgokat mondott a „huszéves öregeknek” és „a nyolcvanéves fiataloknak” egyaránt.

„Az ifjúságé a jövő” szokták mondani, jegyezte meg a miniszterelnök. De ez csak szólam. Minden nemzedék kap valamit az előző generációtól. Senki sem merithet magából, hanem folytatjuk azt, amit az öregektől, az ősoktól átvettünk. Mult szüli a jelent, amelyet követ a jövő. A haza szent tűzét nemzedékről-nemzedékre, gyarapítani kell. Ehhez komoly munka és helyes képzés szükséges.

A tizenkilencedik század emberét

az anyagiasság

keresése ösztönözte. A mai magyar ifjúsági testületek munkája az anyagiakon messze túl

lelki értékek

megszerzésére és ápolására irányul.

A személyiség és egyéniség kifejlődése sokoldalú: vallásosság, erkölcs, becsület és tisztesség, hazafiság, műveltség, szociális érzés és munkaszeretet

azok a fogalmak, amelyek az értékes emberek személyiségében egyesülnek.

Nem szabad azonban, hogy az egyéniséget mindenféle felületes, a levegőben röpködő, könnyen elkapható tévtanokkal elterdítsék.

„Az élet semmiféle helyzetében ne felejtsetek el — mondotta Teleky az ifjúságnak, — (de szól ez az idősebb korosztályoknak is!) hogy

mindegyikünk egyformán felelős Magyarorszáért,

akár otthon vagy munkahelyen dolgozunk, akár egyedül vagy tömegben vagyunk, éjjel vagy nappal, ünnepélyes alkalmakkor vagy egyszerű hétköznapiokon.”

„A közérdekű kérdések he-

lyes megoldása az erkölcsök megtisztítását, a becsület és tisztesség helyreállítását követeli. Minél kevesebb van ezekből, annál több rendelet, annál több törvény kell és annál kevesebbet használ.”

„A haza nem fejős tehén”

hangsúlyozta a miniszterelnök.

A haza ugyanolyan, mint az édesanya.

Érzelmi szálak fűznek hozzá és ha nem tud adni, akkor mi kell, hogy adjunk neki.”

„Fegyelmezetten, levett kaplappal, tisztességgel, csendesen és éppen olyan egyszerűen gondolkodjunk és adjunk kifejezést hazafias érzésünknek, mintha templomban lennénk. Aki

kikiabálja hazafiságát, csak azért kiabálja ki, hogy mások azt higgyék, hogy megvan az, ami hiányzik.”

„A hazafiság nem ünneplő ruha, hanem mindennapi kötelességteljesítés, különösen ma, amikor a hazát annyi veszély fenyegeti.”

„Mind ahhoz, ami a tökéletes embert teszi, műveltség is kell. A műveltség azonban nemcsak tudás, hanem lelki-egyensúly is.” Ezt pedig képességeink és lelkiismeretünk alapos csiszolásával és kötelességünk odaadó végzésével nyerjük el.

A mai kor egyik jellegéje:

a szociális munka,

amelyet sokan pártpolitikai célokra és érvényesülésre kívánnak felhasználni.

A szociális érzés emberi és hazafias érzés egyformán. Amit más embertársunk, vagy az emberek összesége, a nemzet és közösség érdekében önzetlenül teszünk, dolgozunk, vagy áldozunk, az a közösség szolgálata: ez az országépítés. A szociális munka nemcsak adományok gyűjtéséből és kiosztásából áll hanem embertársaink megértéséből és segítségéből ott, ahol tudjuk.

„Minden munka akkor a leg-tökéletesebb, ha az, aki végzi, abba a saját lelkét egészen beleadja. A mi lelkünk magyar, tehát ha magyar lelket visszünk be a munkánkba, akkor az a legjobb és legtökéletesebb.”

„És az is lebegjen előttünk, hogy kiért vagy miért cselekszünk!” A magyar testvériség diktálja, hogy egymást jobban segítsük és támogassuk, mint az idegent, egyszóval

mindíg magyarul cselekedjünk.

„A magyar igazságért becsületesen és hűséges kitartással kell küzdenünk. Ezért kell a magyar eszme, a magyar akarat és a magyar nemzeti örökévalóság jegyében egyesülnünk és vállaltva dolgozunk!”

A magyar politika nagy iskolamestere bölcs és igaz utját jelölte ki a magyar ifjúság önképzésének és jellem-kialakításának, de tanulságot figyelmeztetésül szolgál a veterán gardának is. Kevesebb beszéd, több és józan cselekvés a magyar jövő igaz szolgálata!

Mária országa

Szent István királyunk halála előtt végintézkedéssel a Boldogságos Szűzre hagyta országát és koronáját. Azért írja Dante gyarországról, hogy boldog ország, mely nem hagyja magát leigázni, de még boldogabb, mert a magyar királyságnak születésétől fogva Isten Anyja a védőasszonya.

Szent Istvánnak ez a felajánlása nem egyszerű magánajátosság volt, hanem közjogi intézkedés, mellyel ő koronáját és országát, mint hűbért az Istenanyjának, a Boldogságos Szűznek, ajánlotta. Ez a felfogás végigvonul az egész magyar történelmen, amint azt hitelen történelmi adatok világosan bizonyítják.

Egyik nagy bizonyítéka a Boldogságos Szűznek, mint hazánk védőasszonyának tiszteletéről hogy Szent István korában és később is a királyok Nagyboldogasszony ünnepén, augusztus 15-én és a következő napokon tartották az országos nagy kihallgatásokat.

Ugyanerről a tiszteletéről és felfogásról tanuskodik a koronázási jelvény közé tartozó, XII. századból való román koronázási eskükereszt. Ezen Szűz Mária képe van: „Regina Coeli, Patrona Hungariae, menny Királynéja, Magyarország védőasszonya” fölirattal.

Ugyancsak benne van a Boldogságos Szűz neve az Árpád királyok kora óta a koronázási esküben. Egy régi krónika szerinti III. András koronázásakor esküvel igéri Szűz Mária országának építésben tartását és visszaszerzését.

Ugyancsak erről az eszméről tanuskodik az ország zászlaja, ez a nagy nemzeti kincsünk. A XII. századból származó legenda szerint Szent István király a székesfehérvári templomot az egyházi

ruhák „megszámlálhatatlan nemével” gazdagította. A templom kincstárából kerültek ki a magyar király koronázásánál használt ország zászlaja is.

Ez az országzászló az Árpádok korában sértetlenül megvolt. Valószínűleg ennek a zászlónak a mása tűnt el a mohácsi csatában. „A második hadsor közepén... a hatalmas zászlót a dicsőséges Szűzanyának aranyos (aranyhímzésű) képevel Drágfi János, Bertold fia, tartotta”

Az egész világ tudta, hogy a magyar zászlón Szűz Mária képe van. XI. Ince pápa a félhold ellen vívott felszabadító háborúhoz Máriás zászlót küldött ezzel a felirattal: „Budát a Szent Szűz segítségével vissza fogja szerezni.” A későbbi nemzedék is jól ismerte a magyar máriás zászlót. II. Rákóczi Ferenc zászlajának is ez a felirata: „Amerre Szűzanyánk mutatja az utat és Isten a vezérünk, a hazáért és szabadságért élni vagy halni.”

Hogy mennyire köztudatban volt mindig a Regnum Marianum gondolata, kitűnik abból, hogy VII. Pius pápa maga áldotta meg azt a Máriás zászlót, melyet 1814 október 7-én búcsúajándékkul adott azoknak a magyar huszároknak, akik a Napoleonháború lezajlása után őt Rómába kísérték és ott egyideig testőrei voltak. A zászlón Patrona Hungariae képe volt, bal-karján a kis Jézussal, jobb karjával a térdálló pápán, a trónjához visszavezetve. Fölirata pedig ez volt: „Magyarország Pátronája, hazavitte a pápát, örvendj Róma dicső oltalma alatt.”

Azt is felemlíjük, hogy a magyar katonák kardjukra a Szűz Mária képét maratták ilyen felirattal: Isten Anyja, Magyarország pártfogója, oltalmad alá futok.”

Endröd búcsúja főispánjától

(Kiirt cikk)

Endröd község képviselőtestületének 1939 évi július hó 27-én járási Főszolgabíró Ur elnöklété alatt tartott rendkívüli közgyűlési jegyzőkönyvéből.

121. kgy. 2197. ikt. sz.

1 9 3 9.

Tárgy: Vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla Főispán Ur búcsúzása.

Főjegyző felolvassa vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla Békésvármegye volt főispánja Óméltóságának 18—L—1939. szám alatt f. hó 14-én kelt levelét, melyben Endröd község előljárásgától és egész közönségétől őszinte meghatottsággal és lebilincselően kedves melegséggel búcsút vesz és köszönetét tolmácsolja a község közönségének azért, hogy főispáni munkásságában mindenkor támogatására volt.

Előadja, hogy ez a búcsuzó levél történelmi dokumentumnak tekinthető abban a tekintetben, hogy egy távozó főispán a kormányzására bizott községektől egyenként elbúcsuzik és a vele való együttműködésért a köszönet nyilvánítását mellőzhetetlennek tartja. Ilyen vármegyénkben még nem fordult elő és ha ez most megtörténik, az nemcsak az újidők és a magyar élet szószzerinti megvalósításának egyik bizonyítéka, hanem egy olyan félreérthetetlen nemes uri gesztus is, mely az igazi elhivatottságot, az őszinte szociális lelkületet, a mélységesen melegen érző nemes szíveket szokta jellemezni. Ezek a körülmények ezt a búcsulevelet tehát tényleg történelmi okmányá minősítik s ebben a felfogásban azt a nézetét követi az előljárásg, hogy ezen levél felett napirendre térni szónéklül nem lehet.

Ismerteti az előljárásg javaslatát.

Az előterjesztett javaslatához elnöklő dr. Sorbán Jenő járási főszolgabíró ur szól hozzá. Előadja, hogy Őt, mint a járás főszolgabíráját a fájdalom érzése őszintén és mélységesen hatja át. Ez a tiszta és őszinte érzélem nemcsak azt jelenti, hogy az eltávozott Főispán ur óméltóságát sajnálja, hanem azt is, hogy sajnálja a járás lakosságát is, mert Ő a vármegyének és a járás községeinek olyan melegszívű főispánja volt, amilyen a világháború óta a vármegyében nem volt. Eltölti őt az az aggodalom is, hogy nehéz lesz olyan utódot találni, aki az általa megjelölt nyomokon és csapásokon el tud haladni, mert az eltávozott Főispán ur szívének-lelkének egész melegével, szociális érzéssel átítatott tiszta magyar

szeretetével szórta be azt az utat, melyet neki hivatása teljesítése közben meg kellett járni s így az elkövetkezendő utódnak igazán egész embernek kell lennie, hogy az eltávozott Főispán ur által megkezdett munkát sikeresen továbbvinni és befejezni tudhassa. Joggal tölthet el az aggodalom mindenkit, hogy nem egészen bizonyos, hogy ilyen ember akadni fog. Az eltávozott Főispán ur Óméltósága szívébe zárta az egész vármegyét s működése közben nem egyszer nyíltan kifejezést adott annak, hogy a gyomai járás s ezen járás községei közül is Endröd község volt a kedvence, mert minden köz és jogos magánérdekű ügyeiben ez a község szível-lélekkel a hátamögött állt s ha kellett anyagi áldozatoktól sem riadt vissza, hogy Főispán ur Óméltósága iránt érzett ragaszkodásának bárhol is kifejezést adjon. A volt Főispán ur Óméltósága ezt a szeretetet és ragaszkodást viszonzta is, miután a községnek csaknem minden jogos és indokolt kérelme teljesezésbe ment.

Kifejezést ad annak is, hogy Ő, mint a járás Főszolgabírája 3 éves itteni működése során bizonyos népszerűsége tette szert bizonyos eredményekről számíthat be, melyeket kizárólag annak a felbecsülhetetlen értékű összeköttetésnek köszönhet, mely Őt a volt Főispán ur óméltóságához fűzte.

Mindezek a körülmények valóban fájdalomossá teszik a válást és az eltávozás folytán bekövetkezett búcsuzást, ezért fájdalmas és jogos az aggodalom is az Ő részéről, miután attól tart, hogy egy olyan támogatás hiányában, mint amilyent a volt Főispán ur részéről élvezni szerencséje volt, nem tudja főbírói hivatásával járó feladatokat olyan mértékben és eredményesen teljesíteni, mint az neki eddig sikerült. Kétségtelen tehát, hogy ennek a járásnak és ennek a községnek soha el nem muló hálája fogja kísélni az eltávozott Főispán ur Óméltóságát és az ennek kifejezésére irányuló előljárásgai javaslatot elfogadásra ajánlja.

Több hozzászólás nem történt s egyhangú lelkesedéssel hozott a következő

V É G H A T Á R O Z A T:

Endröd község képviselőtestülete vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla Békésvármegye volt főispánja Óméltóságának búcsuzó levelét őszinte megilletődéssel és elfogadottsággal veszi tudomásul és ha a volt Főispán ur Óméltóságát a búcsuzás pillanatában a fájdalom érzése töltötte el a képviselőtestület hasonló érzéssel hangoztatja, hogy ez a fájdalom és

meghatottság az előljárásgot, a képviselőtestületet és Endröd község egész közönségét hatványozottabb mértékben hatja át és tölti el. Ez a vármegye, de különösen Endröd község, szerető gondos atyját vezette el a távozó Főispán ur Óméltóságában, aki Istentől adott szociális érzéssel és megértéssel, páratlan melegsívűséggel karolta fel a községnek, de különösen a község szegény lakosságának minden ügyét-baját és enyhítette a szükség idején kiáltó és szinte kibírhatalan nyomorát. Ezt a gondoskodást azonban a lakosság minden rétege érezte, mert a volt Főispán ur kormányzását a bölcs, mindenkit mindenben kielégíteni akaró és tudó törekvés jellemezte.

Ilyen körülmények között bátran kijelenti a képviselőtestület, hogy a köszönet és hála kizárólag csak az eltávozott Főispán szeretett személyét illeti, mert az a körülmény, hogy ez a község Őt minden vonatkozásban támogatta, következménye volt annak a szeretetteljes atyái gondoskodásnak, mellyel a községet és egész lakosságát kezelte.

Endröd község képviselőtestülete a község egész lakosságának soha el nem muló háláját, szavakkal ki nem fejezhető őszinte köszönetét és váratlan eltávozásáért felett végtelen fájdalomát fejezte ki és kívánja Óméltóságának, hogy a jó Isten új magas beosztásában áldja meg minden testi és lelki jóval, a kegyelemnek kincstárával, hogy a magyar hazának, volt vármegyéjének s ebben a kerületben Endröd község lakosságának még sok-sok üdvös és hasznos szolgálatot tehessen. Vigasztalja magát a képviselőtestület azzal, hogy a szeretet és megemlékezés szálai elszakíthatatlanul fenn fognak maradni és azok a községet Óméltóságával továbbra is szorosán összefogva fogják tartani s ebből kifolyólag reményt merít a közgyűlés ez alkalommal is arra nézve, hogy a jövőben az eltávozott Főispán ur Óméltósága a község ügyes-bajos dolgaiban változatlan atyái szeretettel és gondoskodással fog eljárni és Őt erre ebben a véghatározatban is mélységes tisztelettel felkéri.

Ez a véghatározat vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla miniszteri osztályfőnök ur Óméltóságának megfelelő módon felterjesztendő.

A határozatot dr. Sorbán Jenő főszolgabíró vezetésével népes küldöttség adta át volt főispánunknak, aki Sorbán lélekbemerkoló, s a szeretet őszinte érzéseitől átítatott köszöntésére nagy megindultsággal válaszolt. Az egész megyét nagyon megszerettem, de legnehezebb volt az elválás Endrödtől és Gyomától. E két virágzó nagy községnek lakossága gyakran tett tanubi-zonyságot szerető ragaszkodásáról és őszinte megbecsüléséről. E nemes érzelmek hasonlóakat váltottak ki szívemből is és én a jövőben is, életem végéig hálas szeretettel gondolok a gy-

mai járás magyar népére. Lélekből együtt maradok mindnyájukkal és reám a jövőben is — minden jogos és méltányos ügyük támogatásában — feltétlenül számíthatnak. A küldöttség tagjai könnyes szemekkel búcsúztak el szeretett volt főispánjuktól.

Iparosok tanulmányútja Olaszországba

Az Ipartestületek Országos Központja a római nemzetközi kézművesipari kongresszus alkalmából csoportos útlevelel szeptember 20—27-éig tartó olaszországi tanulmányutat rendez. A tanulmányút résztvevői megtekintik Velence, Firenze és Róma nevezetességeit, történelmi emlékeit, természeti szépségeit, ipari intézményeit, fakultatív kirándulást tesznek Nápolyba és Pompéibe. A magyar iparosok XII. Pius pápánál kihallgatáson jelennek meg és őket Róma kormányzója, az olasz állam és párt képviselői ünnepélyesen fogadják. Résztvételi díj 168 pengő. A tanulmányútra jelentkezni lehet az Ipartestületek Országos Központjánál (Budapest, VII., Erzsébet körút 9.) és az ipartestületeknél szeptember hó 5-éig.

Egyházi gyűlés

Az endrödi róm. kat. egyházközségi képviselőtestület legutóbbi közgyűlésén hódolattal köszöntötte a nagyváradi székeskáptalan két kiváló tagjának: dr. Czapik Gyula és dr. Madarász István prelátnak kanonoknak megyéspüspökké történt pápai kinevezését. A két egyházfő meleg hangú levélben köszöntötte meg az egyházközségi képviselőtestület figyelmét.

Ugyanezen a gyűlésen dr. Hunya Sándort okl. közép és polgári iskolai tanárt az endrödi rk. polgári fiúiskolához helyettes tanárrá választotta és megerősítésre terjesztett fel az újból megválasztott Szabó Viktor külterületi tanítót.

A költségvetés a régi adószázeleket tünteti fel. Elhatározta a képviselőtestület, hogy a jövő év tavaszán a templomot különleg renováltatja, ehhez a vármegyétől és községtől hozzájárulást kérelmez.

A polgári iskola négy osztályának elvégzése elengedhetetlen kellék az ifjúság jövő elhelyezkedésében. Minden okos szülő rajta lesz, hogy a csekély költségbe kerülő helyi polgári iskolát elvégzett gyermekeivel. Szegénysorsú jó tanulók tandíj-kedvezményben részesülnek és segélykönyveket is kapnak.

Idegen községek katolikus tanulói jó és megbízható családoknál méltányos havi-díj ellenében ellátást és lakást kaphatnak.

KÖZGYÜLÉS

A községi képviselőtestület

f. hó 12-én tartotta rendes őszi közgyűlését, melyen letárgyalta az 1940. évi háztartási rendes költségvetést. A költségvetés annak dacára, hogy többrendbeli beruházást tartalmaz, az előző évihez viszonyítva 3-százalékos pótladó csökkenést eredményezett s így a jövő évben a községi pótladó százaléka a f. évi 46 százalékkal szemben csak 43 százaléka lesz.

Ezzel kapcsolatban letárgyalta még azokat a fontos ügyeket, melyek a jövő évi költségvetést érintik. Kimondta a képviselőtestület, hogy a Templom-sikátort I m-es beton járdával, az öregszoői Hangyaszövetkezet uccáját pedig járdával látja el.

Községi főjegyző beszámolt a ruténföldi testvérközségben tett látogatásáról. Eszerint Hát-meg község, melyet a képviselőtestület testvér községgé fogadott 800 lakosu tiszta katolikus község, mely szép, lankás-dombos és erdős vidéken szétszórtan fekszik. A kulturától meglehetősen el van zárva, mert ismeretlen a cséplőgép és a malom s a szegény rutén népkézi darálóval megőrölt rozs-zab és tengeri kenyert eszik, melynek lisztjében minden korp és dara benne van. Ennek folyamánaképpen, dacára annak, hogy jó levegő van ott, a gümőkór gyomor tbc pusztít. A lakosság cseh megszállás alatt hazafias magatartást tanusított s ezért egy iskoláztatás, mint egészségügy terén el voltak hanyagolva. [Mutatja ezt az is, hogy a 800 lakosból 220 trahoma szembetegségben szenved. A magyar kormány rögtön orvost küldött oda, akinek bizony sok dolga van.] A képviselőtestület a testvériség ápolásának előmozdítására a jövő évre 500 pengőt szavazott meg és az előjáróságot utasította a szorosabb kapcsolatok felvételére.

Elhatározta a közgyűlés az ártézikut vizének a községhez telkére való bevezetését, a községi szegődményeseknek megváltozott fizetésére való tekintettel a szervezési szabályrendeletet módosította. A két községi orvosnak évi 240—240 pengő, állatorvosnak pedig évi 120 pengő fuvarátalányt szavazott meg, a külteleki orvosi szolgáltatások ellátására, ami azt jelenti, hogy a jövőben az orvosok és állatorvos minden szegényügyi és hivatalos külteleki kiszállást saját fogatán, illetve az általuk bérelt fogaton kötelesek ellátni. Kimondotta,

hogy a ballai legelőn a lónevelés érdekében csikó istállót létesít és erre 1000 pengőt elő-

irányzott. A r. kath. templom külső renoválási költségeire 2000 pengőt megszavazott.

Ki lesz az új főispán?

Hetek óta tartja izgalomban Békésvármegye közönségét azon kérdés, hogy ki lesz Ricsóy-Uhlarik Béla utódja

Azt mindenki tudja, hogy bárki is lesz, nehéz helyzetet talál. Volt főispánunk olyan általános népszerűségnek örvendett, hogy ember legyen a talpán, aki helyét a nép szívében be akarja tölteni.

Sokféle néző-pont akart érvényesülni — általános hírek szerint a megfelelő személy kiválasztásánál. Egyet azonban rendkívül nehézményezünk. Előkelő evangélikus körök vallási alapon kívánták a főispán személyét kinevezetelni.

Ezt sem a kálomista, sem a pápista 30—30 százalék békési magyar nem fogadhatja el a 35 százalékot képviselő evangélikus testvérek javára.

Pestvármegyében és másutt is a legnagyobb tiszteletben tartják vezető katolikus körök is a vár-

megyei kisebbségben levő keresztény ágazatához tartozó Fáy István főispánt. Sem az e körzethez tartozó kalocsai érseknek, sem a váci püspöknek nem jutott eszébe, hogy vallási alapon katolikus főispán kineveztetését követelje. És ez a helyes, mert a rátermettség elsősorban irányadó. De ugyanezt követeljük viszonzóan a másik oldalon is.

Békésvármegye népének nagy többsége mást is követel. Annak az intranzigens jobboldali politikának erőteljes folytatását, amelyet gróf Teleky Pál és Imrédy Béla hirdet, s amelynek kemény előharcosa volt dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán is.

Közelednek a vármegyei és községi választások. A Magyar Élet Pártjának nem lehet közömbös, hogy milyen gondolkodású főispán vezeti azt le. Hisszük, hogy e nagyon fontos körülmény dönti el a főispán személyének megválasztását.

GRÓF TELEKY MIHÁLY MINISZTER ENDRÖDÖN

Politikai seregszemlét

tart szeptember második felében a Magyar Élet Pártjának endrői szervezete. HORVÁTH GÉZA kerületünk képviselője tartja beszámolóját nálunk.

Örömmel halljuk és köszöljük, hogy e politikai nagygyűlésre lejön hozzánk a magyar gazdák minisztere: gróf Teleky Mihály földművelésügyi miniszter is dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla miniszteri osztályfőnök és több képviselő kíséretében.

A képviselőválasztások alkalmával nem tudott időt szakítani a Földművelésügyi Miniszter úr, hogy Endrődre is ellátogasson. A MÉP szervezet megkérte tehát, hogy utólagosan szerencsétlensége Endrőd népét magas és kitüntető látogatásával, amelyet Önagyméltósága készséggel ígért teljesíteni.

Endrőd lakossága nagy

ünneplésséggel készül fogadni a rendkívül szociális érzékű és tevékeny gazdaszeminiszter. Délelőtt ünnepélyes szentmise után 11 órakor rendezik meg a beszámoló gyűlést a község háza udvarán, délben pedig a Népház nagytermében ünnepi ebéden köszöntik a jóakarátu és népszerű politikust.

Az endrői MÉP szervezet nevében Kalmár Imre elnök ezuton is tisztelettel meghívja ugy Endrőd, mint a környék gazda és munkásnépét.

Mire e sorok napvilágra jutnak, hozza nyilvánosságra a kormány hivatalos lapja a zsidótörvény végrehajtási utasítását. Nagy és körültekintő munkára volt szükség, hogy a törvény intencióit és a közgazdasági élet fejlődésének biztosítását kielégítse és egyensúlyát fenntartsa. A minisztertanács több ülésen tárgyalta a rendeletet, amely végre megnyugvást kíván hozni az évek óta zaklatott kedélyekbe.

A Frontharcosok Endrői Csoportja

f. hó 20-án tartja meg évi szokásos nagy táborozását frontarcos nap keretében s ez alkalommal kerül megáldásra a csoport dísz és hivatalos zászlója. A zászlóanyai tisztséget Horváth Géza képviselő ur neje volt kegyes elvállalni.

A zászlószentelési ünnepség délelőtt fél 10 órakor kezdődő tábormise alatt fog megtörténni és a zászlókat Csernus Mihály apát ur, mint a csoport díszelnöke fogja megáldani egyházilag. Az ünnepélyes szentmise után a Hősi Szobornál zászlóavató ünnepség lesz, melyre a frontarcos szövetség központja, a vármegyei előkelőségek, a környék és a község egész lakossága hivatalos. A délután folyamán 3 órától 4-ig terjedő lesz a Hősi-szobor körül, fél 5 órakor pedig vidám előadás-sorozat, este 8 órakor pedig ünnepélyes hangverseny lesz a nap emlékeztérére. A hangversenyen a m. kir. honvéd regős-csoport is fog szerepelni, a többi számokat pedig a helybeli frontarcosok gyermekei töltik ki. A hívogatót tárogatón Kalmár Károly, a záró imát pedig kürtön Bula Menyhért zászlóalj-kürtös fogja előadni.

A nagy anyagi és erkölcsi áldozat, melyet a csoport az ünnep érdekében fáradságot nem kímélve eddig meghozott, jó idő esetén reményt nyújt arra, hogy az endrői frontarcos-nap Endrőd községnek ismét egy emlékeztető, hangulatos ünnepe legyen.

Leikes örömmel köszöntötte Kárpátalján a ruszin nép A KORMÁNYZÓI PÁRT

Horthy Miklós kormányzó és felesége felvidéki és kárpátaljai utjáról vasárnap reggel negyed 8 órakor visszaérkezett Gödöllőre. A kitűnően sikerült utazáson körutjukat Losoncon kezdték és Aknaszlatinán fejezték be. Utjuk végigvezetett Rákóczi nyomdokain, amerre minden vár és város története Rákóczi korával forrott össze. Megdobogtatta a szíveket a kormányzói pár látogatása és a nép lelkét tárta ki feléjük a spontán megnyilatkozású rögtönzött ünneplésekben. A hű ruszin nép bizonyosságot tett arról, hogy nem közömbös tagja ennek az országnak és felszabadítójaként köszöntötte a kormányzót és hitvesét, akiket már első látogatásukkor szívébe zárt.

DANZING A LEGÉGETŐBB PROBLÉMA

Minden kérdésben megegyeztek

Jólétesült német politikai körök nyilatkozatai szerint Salzburgban és Oberzalzburgban minden függőben levő politikai kérdést megtárgyaltak. A két külügyminiszter megbeszélései azt a célt szolgálták, hogy ezeket a kérdéseket teljesen tisztázzák és a tárgyalások során megállapítást nyert, hogy Németország és Olaszország politikája minden aktuális kérdésben tökéletesen összhangban áll. Ugyanezekben a körökben úgy tudják, hogy a tárgyalások egyik legfőbb tárgya a danzingeri kérdés volt, amely ma a világ legégetőbb

problémája.

Nyomatékosan hangsúlyozzák német politikai körökben, hogy a megbeszélések után egyetlen nyílt kérdés sem maradt.

Azokkal a külföldi híresztelésekkel szemben, hogy Ciano külügyminiszter salzburgi látogatását további megbeszélések követik, német politikai körökben rámutatnak arra, hogy Salzburgban minden aktuális kérdést kimerítően letárgyaltak. Német körökben különben nagyon hangsúlyozzák a salzburgi megbeszélések pozitív értékét.

Felépülnek a csongrádi kubikosmintaházak

A Nemzeti Munkaközpont tavasszal tartotta Csongrádon nagyszabású kubikos kongresszusát. Ezen a nagygyűlésen vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla főispán bejelentette, hogy a kubikosmunkásság számára munkásházak építését vette tervbe. A bejelentett terv most a megvalósulás stádiumába jutott, amennyiben Csongrád megye hét községében hét mintamunkásházat építenek. Az első házakhoz a községek telekfelajánlással, vályoggal, téglával és fuvarnapszámmal járulnak hozzá.

Az építés szociális és családvédelmi jellegű. Harminc éven aluli, kétgyermekes családok kapják ezeket a munkásházakat, egy-

előre havi 8 pengő ellenében. Ez a nyolc pengő a gyermekek számának növekedésével csökken. Így például egy 4 gyermekes családnak havi 4 pengőt, ötgyermekes havi 2 pengőt fizet majd. Akinek hat élő gyermeke lesz és a legkisebb már betöltötte az első életévét, — tulajdonul kapja a házat.

Egyelőre hat családot helyeznek el hat munkásházban. A hetedik ideiglenesen egészségház céljait szolgálja majd. A családok kijelölésénél az a szempont lesz a döntő, hogy mintamunkásházakban mintacsaládok éljenek. A kiválasztott családok a házon kívül veteményes kiskertet, napos csibét és tejelő kecskét is kapnak.

Kárpátaljai közmondások

A tüzet tüzzel nem oltod el.
Okos fej száz fejet táplál, buta fej saját fejét sem tudja táplálni.
Nem a toll ír, de az ész.
Fiatalon sokat sétálsz, öreg korban éhesen halsz meg.
Ökröt szarvánál, embert szarvánál fognak meg.
A nagy fa lassan nő.
Jobb a saját száraz kenyér, mint az idegen vajaskenyér.
A kimondott szót és a kiöntött vizet sohasem szedheted ismét fel,
A szorgalomból szerencse lesz.
Ugyanazon fából van a kereszt is és a lapát is.
Köre talált a kasza.
Nagy felhők, kevés eső.
Ijesztő, sötét felhők — nincs eső.
Baj nem szünteti meg a bajt.
Az élő éljen, a halott rothadjon.
Nem tisztelnék ott, ahova nem hívtak.
A restet ne kalapáccsal, de éhséggel tanítsad.
Ha kalácsot akarsz enni, ne ülj a kemencén.
A gazdag gyermekeit az ördög kocsikasztatja.
Asért vasalják a lovat, hogy ne botoljon.

A kutyanyugatást a szél viszi széjjel.
En a képekről beszélek, te meg a tökre gondolsz.
Kutya megtalálja a kutya nyomaát.
Baj bajjal, de baj nélkül még nagyobb baj.
Nincs rosszabb, mint történetben gondolni a szabadságra.
Beszéd után ismerü meg a fejet.
A dícserező bolondként hal meg.
A szó élesebb a késsel.
Észet ne kérj kölcsön a szomszédától.
Holnap, holnap, nem ma, így beszél a lústa.

7.5 millió mázsa búzakiviteli felesleget helyeztünk el külföldön. Olaszország 4, Németország 2.5, Svájc 1 millió métermázsa búzát vesz át. Szlovákiának is szüksége van magyar búzára. Augusztus 1 özepén indul az export.

Évi 10 millió pengő sertésforgalom került keresztény kézbe. Vitéz gróf Teleky Mihály nyitotta meg az első vásárt.

HIREK

Halálozás. Öszinte részvétellel közöljük a gyászírt, hogy özv. Wagner Mártonné szül. Köhler Anna—Mária 81 éves korában Gyomán elhunyt. A köztisztviselői álló Nagyasszony végtisztességadásán Gyoma vezető társadalmi rétegének nagyrésze megjelent, de igen sokan kondoleáltak a drága elhunyt fiainak Wagner Márton és vitéz Váry Józsefnek a vármegye minden részéről. A mi imánk is elkísérte utolsó útjára a nemeslelkű matrónát.

Kinevezés. Dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla Békésvármegye volt főispánja vármegyei tb. főügyészé nevezte dr. Tóth István endrődi ügyvédet, a törvényhatósági bizottság és községünk vezető társadalmi rétegének agilis tagját. Örömmel gratulálunk!

Pályázat. Az endrődi községi iparostanonciskola felügyelőbizottsága kettő óraadó tanítói állásra pályázatot hirdet az 1939—40. tanévre. Heti óraszám: 6—6 óra. Díjazás törvényes. Pályázati határidő szept. 4. Pályázatok felügyelőbizottsághoz címezve az iskola igazgatóságához küldendők.

Ráróczy sirjánál hódolt kegyeletos lélekkel 18 endrődi levente. Lesniczky István és Fehérvári Ferenc főoktatók vezetésével biciklin tették meg a nagy utat a kemény magyar fiúk, hogy feledhetetlen emlékekkel és lobogó magyar lelkesedéssel gondolhassanak késő öregkorukban is a szabadságharcok legnagyobb hőségének hamvadó poraira. Visszaérkezésük a hősök szobrához vezetett, majd a templomba vonultak, ahol térdelállva mély áhitattal fogadták az Eucharisztikus Krisztus áldását.

Az elemi népiskolai építkezési segélyek kiutalásának feltételei. A vallás és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben megállapítja az elemi népiskolai építkezésekhez igényelt államsegélyek kiutalásának feltételeit. A rendelet szerint ilyen államsegélyeket csak akkor kaphatnak az építettek, ha az engedélyezéskor kikötött feltételeket jogerős felső jóváhagyással ellátott határozatban magukra vállalják és azoknak eleget tesznek. Az építkezés tervét és előnézeti költségvetését a kultuszminiszternek előzetesen jóvá kell hagynia. Igazolni kell azt is, hogy az építési államsegély és a vállalati szerződés összege közötti különbség rendelkezésre áll. Ezt az összeget az építetőnek az államépítészeti hivatal postatakarékpénziári csekk-számláján be kell fizetni, vagy egyéb megnyugtató módon kell igazolni, hogy a különbözet tételesen milyen forrásból van biztosítva, illetőleg honnan áll rendelkezésre.

A békés-vármegyei tisztifőorvos jelentése szerint Békés megyében a trachoma feltűnő módon, közel hatszázötven esetben fordult elő az elmúlt félévben. A trachomával kapcsolatban a legnagyobb elővigyázatossággal vannak az egészségügyi hatóságok, de így is előfordult, hogy az Alföld trachomás központjában, Endrődön, a betegek az orvosi kezelés alól igyekeztek kivonni magukat és tekintetben azután a legszigorubb eljárás vált szükségessé, hogy azokat a trachomás betegeket, akik nem akarnak orvoshoz menni, hatósági kényszerrel bírják rá, hogy gyógykezeltesék magukat.

Endrődi népesedési adatok jul. 15—aug. 15.

SZÜLETÉSEK: Szurovecz András munkás fia, Endre Boldizsár, Szmolai Lajos munkás leánya, Margit Mária, Gyuricza János munkás fia Máté József, Bolha Lajos munkás leánya, Ilona, Katona Alajos munkás fia, László István, Horváth Zsigmond napszámos fia, Zsigmond Mikó Mihály munkás leánya, Irma Terézia, Mészáros László kereskedő leánya, Erszébet Magdolna, Gyuricza Mihály munkás fia, Béla Mihály, Radics János munkás fia, Sándor, Buza István csizmadia leánya, Mária Terézia, Timár Mátyás csizmadia leánya, Gizella Éva, Porupcsánszki Imre földmives leánya, Mária Gizella, Gellai László munkás leánya, Eszter, Fekécs János munkás fia, János, Timár Imre munkás leánya, Margit, Dávid Pál földmives leánya, Ilonka Etelka, Varga Lajos földmives fia, Lajos.

ELHUNYTAK AZ URBAN: Frolyó Ilona 64 év, véres agyaguta. Hanyecz Veronika 74 év, véres agyaguta. Katona Piroška 43 év, petefészekrák. Gellai József 88 év, szervi szivbaj. Majoros László 2 év, bélhurut. Mikó Erzsébet 86 év, aggkori gyengeség. Ráfael József 21 hónap, bélhurut. Forgács Ilona 41 év, hasi hagymáz. Pintér Imre 33 év, tüdővész. Farkas Mária 5 hó, heveny bélhurut. Fekécs Lajos 57 év, fehérvérűség. Dinya Irén 16, tüdővész. Matyusz Gyula 1 és fél év, heveny bélhurut. Bula Ilona 10 év, szarkóma. Katona László 2 hét, heveny bélhurut.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK: Klafli Ferenc műszaki rajzoló rk. és Timár Eszter rk.

ELJEGYZÉSEK: Ifj. Miklós János földmives Ujvári Monikával. Véger Mihály béres Gyuricza Irénnel. Roszik János géplakatos Hornok Gizellával. Szabó László kertész Parócai Máriával, Szloszjér József munkás Béla Irénnel. Veres Gyula kereskedő Kiszely Margittal, Kalmár Ferenc földmives Mészáros Etelkával. Timár József csizmadia Timár Máriával. Farkas Lajos földmives Német Máriával. Timár Imre gépész Iványi Rozáliával. Pribóczi Lajos munkás Farkas Veronikával. Kulik Menyhért Anderkó Erzsébettel. Tóth Lajos földmunkás Smri Ilonával. Timár Gáspár Fekécs Máriával. Bózsóki Lajos asztalos Hajmási Rozáliával.

Világiak együttműködése - az Egyház létérdeke!

(Gondolatok P. Bangha: „Fel nem használt hadsereg“ c. cikkéből a Magyar Kultúrában.)

A világ katolikusok apostolkodására, mégpedig nagyméretű, komoly és messzeható világi apostolkodására azért van szükség és lesz mindinkább szükség a közel jövőben, mert az Anyaszentegyház igazi biztonsága, zökkenés nélküli fejlődése, a vallásos élet megszilárdulása és az elvesztett területek visszahódítása, valamint a kultúrának és közéletnek keresztény szellemmel való átíratása, csak olyan nagy arányú katolikus tevékenység útján lesz lehetséges, amelyben a munka oroszlánrészét világiaknak kell vállalniok.

A katolikus helytállás nagy feladatai a mai sorsdöntő korszakban komoly megoldásra nem juthatnak bizonyos újstíliú és újszerű munkálatok egész sora nélkül, amelyek a szó szoros értelmében vett lelkipásztori feladatkörön messze kívül fekszenek.

Ahol az emberek tömegei régóta feléje sem néznek a templomnak, ahol az egyházi szószékéről felhangzó szózat egyáltalán nem találja meg többé az utat a fülekbe és szívekbe, ahol buzgó hívek szép száma mellett száz meg százok kisiklottak az egyházi munka hatóköréből, ott a pasztorációnak mégoly szent eszközei sem lehetnek közvetlenül helyénvalók és elegendők.

Eppen mert pasztoráció kell és a pasztoráció a lényeg, azért kell ma a pasztorációt az erődítmények egész sorával körülbástyázni, vagyis pasztoráción kívüli eszközökkel is gondoskodni kell arról, hogy a közzgondolkodás végleg helytelen irányt ne vegyen, az igazságnak kezét-lábát senki meg ne kötözhesse, senki az Egyházat büntetlenül ne támadhassa, rágalmazhassa, meg ne gyűlöltethesse, se a lehetőségtől el ne űsse, hogy a tömegeket kötelessége szerint keresztény irányban vezesse és befolyásolja.

Az újpogányság nálunk is lehetséges és máris gyakran mutatkozó támadásaival szemben éppúgy fel kell készülnünk, mintha az ellenség máris a nyakunkon volna és máris új jelek és nem Krisztus keresztje felé orientálódának a tömegek... A gátat nem akkor kell építeni, amikor az árvíz már itt van! Ha majd nálunk is tilos lesz a vallás ígét a templomon és iskolán kívül is terjesztetni, ha ifjúságunk és népünk va-

lami újfajta bűvölet varázsa alatt ellenséges idegenként kezeli Krisztus igéjének hirdetőit, ha minden hatósági, társadalmi és áramlati nyomás a katolikus elv ellenében érvényesül: akkor már késő lesz arról elmélkednünk, mit kellett volna tennünk, hogy a váratlanul ránk törő újpogány gátszakadást megelőzzük!

Régi magyar ima Nagyboldogasszony napjára

Őseink Nagyboldogasszony napján nemesak a Boldogságos Szent Szűz haláláról emlékeztek meg, hanem e napon tartották meg annak emlékét is, hogy Szent István királyunk koronáját és országát Mária oltalmába ajánlotta. Ezt a nemzeti emléknapot összekapcsolták Szűz Mária halálával és saját elmúlásukra is gondoltak. Azért is könyörögtek, hogy

Természetes, hogy szélesarányú és nagyobb felelősséggel járó apostolkodásra a világiak csak megfelelő lelki előképzettség, valamint szellemi felkészültség alapján vállalkozhatnak. Kontárokkal, vagy pedig lelkileg ki nem forrott és meg nem szilárdult műkedvelőkkel ezen a téren éppúgy nem lehet komoly eredményt elérni, mint ahogy a háborúban sem lehet igazi hadisikereket elérni kiképzetlen és talán lelkiütlelges is ingatag ujonccokkal...

boldog halált esedezzen ki imájával számukra Mária.

Szaitz Leó, a híres régi szervitarendi egyházi író 1784-ben megjelent könyvében leközölt egy ilyen régi szép magyar imát. Oly tartalmas és oly szép, hogy ma is boldogan és áhitattal ajkára veheti mindenki. Ezt az imát a mai nyelvre átírva, a következőkben közöljük le:

IMÁDSÁG BOLDOG KIMŰLÉSÉRT.

Szűz Mária, Istennek szentséges Szűz Anyja, magyaroknak Nagyasszonya, Magyarországnak és halállal tusakodó híveidnek Pátrónája, légy nékem is Pátrónám. Mély alázatossággal kérek, el ne hagyj majd abban a rettenetes végső szükségemben, abban félelmes végső veszedelemben, amelytől örökkévaló boldogságom vagy boldogtalanságom függ.

Kérek, mutasd magad akkor Anyámnak. Nyújts akkor majd vigasztalást és eszközölj erőt és segítséget, amikor majd a halál fájdalmi és a pokol veszedelmei körülvesznek. Könyörögj ki számomra erősséget az emberi természet félelme és szorongatása óráján, az incselkedő pokolbéli ellenségek kísértései közepette.

De hogy erre a kegyelemre magamat méltóvá tegyem, igérem erősen, hogy tehetségem szerint törekedni fogok, hogy Néked, mint Édesenyámnak holtomiglan igaz gyermeked, mint Nagyasszonyomnak pedig igaz magyar szolgád legyek. Igérem, hogy Hozzád való buzgó szeretetemet és tiszteletemet és irántad való különös ájtatosságomat cselekedetekkel is kimutatom. Különösképpen kimutatom, hogy a Mária-tiszteletet mások szívében is buzgón törekszem felgerjeszteni, kivált a Te választott néped, magyar testvéreim között, de legalább is a reámbízottak lelkében munkálni fogom.

Erősíts engem, Boldogságos Szűz Anyám, ezen jó szándékomban és segíts feltételem állhatatos megtartására. Imádd érettem Szent Fiadat most és mindenkor, főképpen pedig halálom óráján. Amen.

Egyházi híradás

Zarándoklat

A mátraverebélyi szentkúti búcsúra indul az endrödi esperesi kerület 600 hitvalló katolikus hive. Augusztus 29-én reggel 6 óra 56 perckor indul Gyomáról a zarándok vonat és augusztus 31-én reggel 5 órakor tér ide vissza.

Augusztus 29-én este 5 órakor az endrödi hívek szentmisét hallgatnak és a templomtól körmenetben indulnak a gyomai állomáshoz. A gyaloglást nem bíró hívek részére olcsó viteldij ellenében teherautó áll rendelkezésre.

A szarvasi és szentandrászi hívek Mezőturon szállnak fel a zarándok vonatra, a körösladányi és dévaványai csoportok a reggeli vonathoz közveilen csatlako-

zást kapnak. Ha nagyobb számban lesznek, legalább 4 nappal előbb jelentsék be az ottani állomásfőnökségen, ahol megtudhatják, hogy a Gyomáig jövő mellékvonalon — mint társasutazók — mennyi kedvezményt kapnak.

Az elszállásolásra a kegyhelyet őrző ferences atyák gondoskodnak. Akik megelégszenek a menedékházak szalma-fekvőhelyével, azok személyenkint az ott töltendő két éjszakára 40 fillért fizetnek. Az igényesebbek 1 ágyas különszobáért egy éjszakára 2 pengőt, 3 ágyas szobáért egy éjszakára személyenkint 1.50-et, ennél többágyas szobáért személyenkint egy éjszakára 1 pengőt fizetnek. Mivel az éjszakák hűvösesek, melegebb ruhát és takarót — különösen a menedékházban elhelyezettek hozzanak magukkal.

A kosztolásra mindenki maga gondoskodik.

A vasuti díj, oda és vissza, részvételi jegy, továbbá az előkészületi költségek címén a résztvevők 4 pengőt fizetnek. A vasuti-díj Gyoma és Mátraverebély között számítódik.

Minden résztvevő augusztus 29-én reggel fél 7 órakor a gyomai állomáson legyen, hogy a beszállásolás és elhelyezés pontosan történjék.

A lelkigyakorlatot az ottani egyik ferences atya vezeti, akinek rendelkezéseit és utmutatásait lelkiismeretesen tartsa meg minden résztvevő.

Visszaérkezéskor az endrödi hívek hálaadásra a templomba jönnek vissza és ez után térnek otthonukba.

Pontosságot, fegyelmet és komolyságot kérünk mindenkitől!

Manrézát keresi fel szeptember 11-én Gyoma és Endröd 32 öntudatos katolikus magyarja. Dr. Sorbán Jenőt, járásunk közszereketben álló főbíráját illeti a dícséret és elismerés, hogy összebátorozta a szépszámú gárdát és a Manréza vezetőségénél elintézte a lelkigyakorlat kérdését. Gyakori panasz, hogy vezetőállásban levő katolikus vezetőemberek nem mernek nyilvános hitéletet élni és egyházuk ügyeinek intézésétől félnék. Annál inkább örömmel gratulálunk Sorbán főszolgabíró urnak, mert bizonyosságát adta annak, hogy hivatalának lelkiismeretes betöltése, a különféle valóságos lakosság ügyeinek pártatlan intézése mellett lelke gondozásának is jelentőséget tulajdonít és példát ad más vezető közéleti katolikusoknak is vallásos meggyőződésük nyílt megvallására.

Egyesületi hírek.

Szent Ferenc III. rendje augusztus 20-án d. u. fél 4 órakor, az Oltáregyesület augusztus 27-én d. u. fél 4 órakor, a Leányegyesületek augusztus 31-én este 6 órakor, a Férfi-liga szeptember 2-án este fél 6, a Jézus Szive Női-csoportja szeptember 3-án d. u. fél 4 órakor tartják havi ájtatosságukat és összejevetelüket. — A Szívőárda tagjai szeptember 1-én és 3-án reggel 6 órakor végezték havi szentgyónásukat.

Kisasszony-ünnepén a hajdonok járulnak közös szentáldozáshoz.

Külterületi szentmisék.

Augusztus 20-án a polyákhalmi kápolnás iskolában, augusztus 27-én a csejti iskolában, szeptember 8-án a nagylaposi kápolnásiskolában, szeptember 10-én az öregkerti Szent Imre-iskolában, szeptember 17-én a polyákhalmi kápolnás iskolában mutatunk be szentmisét.

A tanév megnyitását a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium szeptember 4-én rendelte el. Az elemi iskolák alsó négy osztálya, továbbá a polgári iskola növendékei e napon kötelesek iskolába jönni. Az V—VI. osztály növendékei felsőbb hatóság engedélye alapján később kezdik a tanulást. A pontos dátumot kellő időben meghirdeti az iskolaszék.

A Békésvármegyei Községi Jegyzők Egyesülete

f. hó 10-én tartotta meg évi rendes közgyűlését szeghalmi községben. A közgyűlésen a megyei jegyzői kar számos tagja jelent meg s részt vettek azon a jegyzőkön kívül vitéz dr. Márki Barna alispán úr, dr. Tóth Béla szeghalmi főszolgabíró, Forgács Béla tb. szolgabíró, a szeghalmi kir. járásbíró-ság, kir. adóhivatal vezetője, dr. Szabó Frigyes r. kath. plébános, dr. Ikrich Arnold kir. közjegyző, a sárréti járás minden községének előljárósága és még számos érdeklődő.

A közgyűlést a „Magyar Hírszekegy” elmondása után Harsányi László endrödi főjegyző, egyesületi elnök nyitotta meg alaposan kidolgozott elnöki beszámolóval, melynek bekezdő szavaiban üdvözölte a megjelenteket, különösen v. dr. Márky Barna alispán Urat, majd meghatott hangon emlékezett meg az eltávozott Főispán urról.

Az elnöki beszámolóhoz többen hozzászóltak, melyet apénztári beszámoló követett.

Ezután sor került egy meghatározott ünnepségre, amikor is a 40 év óta fennálló egyesület első ízben élt azzal a jogával, hogy tiszteletbeli elnököt választott. Tiszteletbeli elnökké vitéz dr. Márky Barna alispán urat választotta meg abból a 3 évtizedes szeretetteljes együttműködésből ki folyólag, melynek folyamán v. dr. Márky Barna alispán urhoz a békésvármegyei jegyzőket az őszinte megbecsülés, a törhetetlen ragaszkodásért és mélyen szántó mondatokkal vázolta azt az egyenes utat, de egyben nehéz helyzetet a mai közigazgatási rendszerben a vármegyei tisztviselőknél, de különösen az Alispán urnak az alája rendelt közigazgatási személyzetekkel szemben követnünk kell. Egyet hangsúlyozott különösen, hogy ha a szigort követi, de ez mindig párosul a nemes megértéssel és tárgyilagos igazságossággal.

A közgyűlés sokszor megszakította viharos tetszésnyilvánításával a tiszteletbeli elnök megnyilatkozását, mely ezt a csendes közgyűlést igazán ünnepi hangulattal és melegséggel töltötte el.

Tárgyalta a közgyűlés a fontosabb kari ügyeket, majd meghallgatta Szalatnai Endre szeghalmi segédjegyző előadását a nem rendszeresített községi al-

kalmazottak, szegődményesek sorsát illetően, de különös élvezettel halgatta dr. Molnár Jenő békési főjegyző két előadását, mely nagy lelkesedést is váltott ki a hallgatóságból.

Az Országos Jegyzőegyesület részéről kiküldött Turi Sándor titkár számolt be ezeket az országos vonatkozású kari és árvakázi ügyekről, aki szintén nem mulasztotta el üdvözölni az egyesület tiszteletbeli elnökét, valamint külön üdvözlésben részesítette dr. Molnár Jenő főjegyzőt szakszerű előadásáért.

Végeztül tisztujításra került a sor, melynek folyamán elnökké a következő 3 évre egyhangú lelkesedéssel újból Harsányi László endrödi főjegyzőt választották meg annak dacára, hogy ő ezen megtiszteltetés elől a leghatározottabban kitérni óhajtott. Elismerte a közgyűlés és vármegyei Alispán úr is, hogy ennek az egyesületnek ténykedése, újjáéledése Harsányi elnökségéhez fűződik. Alelnökök lettek dr. Molnár Jenő békési főjegyző, dr. Dérczy József szarvasi jegyző, egyesületi főjegyző lett dr. Temesváry Ferenc mezőberényi főjegyző, egyesületi jegyzők lettek: Csüllög Zsigmond vésztői, Pádár Miklós endrödi és Vertán Emil körösladányi jegyzők, illetve főjegyző. A pénztárnoki tisztséget Arany Gusztáv gyomai jegyzőre bízta a közgyűlés. Ellenőrré dr. Takács Ferenc köröstarcsai főjegyzőt választotta meg. Megválasztotta ezután a megyei és az országos választmányba a tagokat, valamint döntött arról, hogy a vármegyei törvényhatósági bizottságba a f. évben bekövetkező választások során Harsányi László elnököt, dr. Temesváry Ferenc főjegyzőt, rendes tagokul, Csüllög Zsigmond és Turóczy Albert jegyzőket pedig póttagokul küldi ki.

A magas színvonalú gyűlés bezárása után a községi bérházban mintegy 100 teritékes közebéd volt, mely a késői délutáni órákig kellemes hangulatban tartott és úgy a résztvevő

jegyzőknek, mér a szeghalmi vendéglátóknak bizonyára kellemes emlékeket hagyott hátra.

A NMR közbelépésére orvosolták a kubikosság sérelemit

Az Öntözési Hivatal Mezőtúr határában nagyszabású öntözőcsatorna építési munkálatokat végeztet amelyeknél több, mint 400 kubikos dolgozik. A legutóbbi időnkig a munkások között általános volt a panasz amiatt, hogy keresetük csak napi 2 pengő 80 fillért ért el.

A kubikosok a Nemzeti Munkaközponthoz fordultak és a bérek emelése érdekében a NMR közbenjárását kérték. Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter fogadta Gulyás Imre országos szakmai titkár, aki a miniszter elé terjesztette a munkásság panaszait. A földművelésügyi miniszter megígérte az orvosolást és nyomban intézkedett is. Mezőtúron a beszüntetett munka újra megindult. Éspedig úgy, hogy a béreket lényegesen emelték és a csatornaépítésnél dolgozó kubikosok ma már megkeresik a napi 5 pengőt.

A kubikosmunkásság őszinte köszönetét fejezte ki a Nemzeti Munkaközpont országos elnökségének az eredményes közbenjárásért.

Gabona és állatárak

Az utolsó két napon ellanyhult az irányzat a gabonapiacra. A rozs 15. a tengeri 6, a zab 10 fillérral olcsóbbodott. A 80 kilós tiszavidéki búzáért Budapesten 20,25 pengőt fizettek. Az Endröd-Gyomai Takarékpénztár mint a Futura bizománya 19,60 pengőt fizet a legalább 80 kilós, tiszta buza mázsájáért helyben.

A piacok lezárása és a silányok igérkező tengeri termés miatt a süldők ára kétségbeesetten leesett. A múlt piacon 5 választási malac 7 pengőért cserélt gazdát.

A ferencvárosi sertésvásáron a 130 kilón felüli fiatal sertés 104-107 filléres, a könnyebb fiatal sertés 98-102 filléres áron kelt. Öregsertések kilójáért minőség szerint 84-98 fillért fizettek.

Vasuti menetrend

Érvényes 1939. május hó 15-től október hó 7-ig.

Gyomára érkező vonatok		Gyomáról induló vonatok	
Budapestről	2:21	Békéscsabára	2:31
Békéscsabáról	5:43	Vésztőre	3:43
Szarvasról	6:13	Budapestre	5:49
Vésztőről	6:55	Gyulára	6:14
Békéscsabáról	8:23	Budapestre	8:24
Budapestről, gyors	9:35	Békéscsabára, gyors	9:36
Budapestről	10:34	Vésztőre	9:45
Vésztőről	11:46	Békéscsabára	10:40
Békéscsabáról, gyors	12:00	Budapestre, gyors	12:01
Békéscsabáról	14:20	Vésztőre	14:24
Budapestről	15:21	Budapestre	14:30
Vésztőről	16:51	Békéscsabára	15:27
Budapestről, gyors	17:30	Békéscsabára, gyors	17:31
Vésztőről	19:05	Vésztőre	17:41
Gyuláról	19:10	Szarvasra	19:13
Békéscsabáról, gyors	19:31	Budapestre, gyors	19:32
Budapestről	20:35	Békéscsabára	20:45
Vésztőről	22:00	Vésztőre	20:50
Békéscsabáról	23:25	Budapestre	23:34

A borjuvásáron prima borjuért 87-92 fillért adtak különként. Gyengébb minőségű szoposborjuk 77-86 filléres áron kelt.

Vezetőgazdakörökben az a nézet, hogy a tengeri drágulása miatt lényegesen kevesebb hizott sertés kerül piacra, s így a hizott prima sertések árai emelkedni fognak.

A Magyar gazdák Tiszántúli Lovassport Egyesületének Gyomán f. év szeptember hó 3-án tartandó lóversenyének NEVEZÉSI LAPJA

I. Futam: Gyomai gazdák verénye. Sikverseny. Táv kb. 1400 m. Tiszteletdíj a 3 első helyezettnek. Nevezheti minden gyomai gazda 3 éves és idősebb lovát. Uradalmak kizárva. Lovagolandó nyeregben. E versenyszám legalább 4 ló indulása esetén tartatik meg.

II. Futam: Sikverseny. Táv kb. 1600 m. Elsődíj 60 pengő, 2 díj 20 P, 3 díj 10 pengő. Nevezheti bárki angol félvér és egyéb származású 3 éves és idősebb lovát. Angol telivérek kizárva. Lovagolandó nyeregben.

III. Futam: Sikverseny. Táv kb. 1200 m. 1 díj 60 P, 2 díj 20 P, 3 díj 20 P. Nevezheti bárki bármilyen koru és bármilyen származású lovát. Lovagolandó nyeregben.

IV. Futam: Gátverseny. Táv kb. 2400 m. Elsődíj 80 P, 2 díj 30 P, 3 díj 15 P 3 éves és idősebb lovak részére.

V. Futam: Sikverseny, vígasz verseny. Táv kb. 1200 m. Tiszteletdíj a győztes lovasnak. Indulhatnak az előző futamokban díjat nem nyert lovak. Lovagolandó nyeregben.

VI. Futam: Gazdák kocsis verseny. Táv kb. 200 m. Tiszteletdíj a három első helyezettnek. Indulhat minden gazda kettős fogatú löcsös kocsival. E versenyszám legalább 4 fogat indulása esetén tartatik meg.

Minden ló legalább két futamban indulhat.

Nevezési zárnap f. év szeptember 1. Nevezések Kovács Gábor községi főbíró urhoz Gyoma, küldendők.

Tulajdonos neve és lakhelye:

A ló neve, kora, színe, neme:

A lovas neve:

A décsapaskumi iskola mellett 6 kishold szántó hasznosbérbe kiadó. Ajánlatokat elfogad az egyházközségi pénztár.

Száraz vályogot megvételre keresnek. Cím a Kiadóhivatalban.

A peresi kántorföld közelében, gyomai határrészen 10-15 holdas szántót, esetleg tanyával megvételre keresnek. Cím a Kiadóhivatalban.

Buzaszalma nagyobb mennyiségben eladó. Cím a Kiadóhivatalban.

Egy éves ürök és mustra-anya birkák eladók. Értekezni lehet Vaskó Györggyel.

Hizlalásra alkalmas tinók eladók Varjú József gazdaságában.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WALTHIER GYÖRGY

Főmunkatárs:

CSERNUS MIHÁLY

Nyomatott Nádudvary Mihály

„PETŐFI” könyvnyomdájában

Gyomán.